

Årsplan

2020-2021

Jarenga barnehage

Bærumsbarnehagen

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	3
Barnehagens pedagogiske arbeid	4
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barn og barndom	4
Demokrati	4
Mangfold og gjensidig respekt	4
Likestilling og likeverd	4
Bærekraftig utvikling	5
Livsmestring og helse	5
Barnehagens formål og innhold	5
Omsorg	6
Lek	6
Danning	6
Læring	6
Vennskap og fellesskap	7
Kommunikasjon og språk	7
Barnas medvirkning	7
Samarbeid mellom hjem og barnehage	7
Overganger	8
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	8
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	8
Fra barnehage til skole	8
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	9
Planlegging	9
Vurdering	9
Dokumentasjon	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Barnehagens arbeidsmåter	10
Progresjon	10
Barnehagens digitale praksis	10
Barnehagens fagområder	10
Kommunikasjon, språk og tekst	10
Kropp, bevegelse, mat og helse	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kunst, kultur og kreativitet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Natur, miljø og teknologi	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Antall, rom og form	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Etikk, religion og filosofi	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Nærmiljø og samfunn	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kompetanseplan	11

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Denne årsplanen gjelder mens Jarenga barnehage ligger på Fornebu. Den vil bli revidert når vi åpner på Jar igjen.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge *Rammeplan for barnehagen* en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, *Barnehagemelding 2015-2025*.

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk og god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, *Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen*, som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

JARENGA BARNEHAGE

Jarenga barnehage startet opp høsten 2008 i Storengveien på Jar.

Fra høsten 2018 har vi flyttet midlertidig ut på Fornebu, i flotte, nye lokaler tilhørende Forneburingen barnehage. Her skal vi være i ca. to år. De to barnehagene har ulik drift, men deler arbeidsrom og kontorer for de voksne og en flott utelekeplass for barna.

I slutten av 2020 flytter vi tilbake til Jar, inn i et helt nytt barnehagebygg.

På Fornebu har vi for tiden seks baser: to baser for de yngste barna på tunet nede og to baser nede/oppe for barna på 3 år, og to baser for 4-6 åringene. For de eldste barna er det et tett samarbeid mellom avdelingene.

Førskolebarna kalles hos oss «Løvegruppen» og består i år (fra august) av 26 barn.

De tilhører forskjellige baser, men har opplegg felles gjennom året for å forberede seg til skolestart.

De fleste barn tilhører Jar skolekrets, men noen år har vi også barn som skal begynne på andre skoler i nærmiljøet.

For de eldste barna har kommunen i år gitt et tilbud om busstransport til og fra barnehagen. Dette er et gratis tilbud for foreldrene, for å lette hverdagens logistikk og som et klimatiltak i nærmiljøet.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

I januar 2018 startet vi opp med arbeidet med den nye Rammeplanen. Vi brukte våren til å diskutere vår egen praksis i møte med denne, og reflekterte over emner som livsmestring og robuste barn, overgangsrutiner mot skole, voksenrollen og verdier og om barnehagens psykososiale miljø.

2018 var også preget av flyttestrekket til Fornebu; organisering av barn og voksne, og utfordringer for å ta vare på arbeidsmiljøet i «nye tider» og dette arbeidet fortsatte ut i 2019. 2020 vil bære preg av forberedelser til nye Jarenga, flytting tilbake og organisering i nytt barnehagebygg. Vi ønsker å forberede barna på flyttingen tilbake og flytter barnegruppene med de voksne inn i den nye barnehagen uten å gjøre endringer. Eventuelle endringer vil skje til høsten 2021.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utviklingen. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling («Rammeplanen»).

Dette gjenspeiler seg i Jarenga sin måte å arbeide på gjennom at vi voksne er opptatt av enkeltbarn, samtidig som vi ser barna i sammenheng med andre. Vi er opptatt av å bygge god sosial kompetanse og empati hos barna.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehagen, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv («Rammeplanen»).

Demokrati

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av («Rammeplanen»).

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på («Rammeplanen»).

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet («Rammeplanen»).

Barn er forskjellige. Det er mange måter å være gutter og jenter på, og vi har rom for dem alle! Det er ingen enkeltstående sannhet om hvordan barn er eller skal være og ergo kan heller ikke våre forstillinger være fastlåst i hva som ansees som «normalt».

Likestilling og likeverd handler i barnehagen om den vanskelige balansegangen mellom forskjeller og likheter, om respekt for ulike individer kontra hensynet til fellesskapet, om utfordringer knyttet til ulikhet og hvordan forskjeller kan være en ressurs.

Vi som voksne i barnehagen skal gi barna tilgang til flere praksiser og tankemønstre som åpner for et mangfold i det å være mennesker. Begge kjønn skal lære at de kan gjøre de samme tingene og få anerkjennelse for det. Det er ikke et mål om at jenter og gutter skal være like, men at det skal være variasjoner over hva det betyr å være jente og gutt.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det («Rammeplanen»).

Bærum - en klimaklok kommune

«Grønt flagg» er en miljøsertifiseringsordning for barnehager og skoler. Hvert år skal noen uker vies til miljøvern og gjøre oss mer «klimakloke».

Barnehagene i Bærum kommune har fokus på kildesortering. I barnehagen vår sorterer barn og voksne restavfall, matavfall, papir, plast og glass/hermetikk.

I år vil vi bevisstgjøre voksne og barna på «søppel som ressurs». Hva skjer med søppelet som sorteres: hvordan gjenvinnes det, og hva kan det bli til da?

I barnehagen lager barna nye ting av esker, korker, knapper, etc, og opplever glede ved denne kreative aktiviteten.

Løvegruppen skal lage miljøregler for barnehagen og vil ha et eget engasjement rundt dette. De har også en miljøgjennomgang hvor de får spørsmål rundt ulike temaer vi har jobbet med, for å gjøre seg selv bevisste rundt miljørelaterte temaer som energi, vannforbruk og avfall.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing («Rammeplanen»).

I Jarenga barnehage er vi opptatt av å ha et variert aktivitetstilbud for barna slik at alle kan oppleve mestring på sitt nivå. Vi vet at barn er forskjellige, og alle skal oppleve å bli sett og hørt. Vi jobber for gode relasjoner mellom voksen – barn, og barn – barn.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon g språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får

muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna («Rammeplanen»).

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for («Rammeplanen»).

.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling («Rammeplanen»).

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp («Rammeplanen»).

Læring

God læring skjer hovedsakelig gjennom lek og lekebetonte aktiviteter.

Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barn uttrykker seg gjennom.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle læringssituasjoner.

Formell læring skjer gjennom planlagte aktiviteter: de voksne legger til rette for at barna skal få kjennskap til ulike temaer, materialer, sangleker og annet.

Uformell læring er det barna erfarer i lek og samspill med andre og gjennom barnehagen hverdagsliv.

I læringsarbeidet er det viktig at

- De voksne er lydhøre for barnas interesser og innspill: barna lærer best det de selv har interesse for. De voksne følger opp og «utvider», ved å finne materiell, eksperimentere, undre seg sammen barna.
- Vi tilpasser aktivitetene til barnas alder og modenhet, slik at de opplever mestring. Mestringsfølelse er avgjørende for ønske om å strekke seg videre, lære mer, prøve nye ting.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap («Rammeplanen»).

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening («Rammeplanen»).

Barnas medvirkning

*Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og rett til medvirkning tilpasset alder og modenhet. («Lov om barnehager»)
Barnehagen skal legge grunnlaget for aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn («Rammeplanen»)*

Barnas medvirkning handler ikke om at barnet skal bestemme mer.

Det handler om at vi voksne skal:

- Lytte til barns meninger og synspunkter, samt være lydhøre for deres kroppsspråk og reaksjoner.
- Være til stede: det vil si å være nærværende, åpen og tilgjengelig for barnas interesser.
- Være på jakt etter det barna er opptatt av og prøve å legge til rette for aktiviteter og temaer som fremmer dette.
- Ha et samarbeid med barna som preges av anerkjennelse slik at de opplever mestring i egen hverdag.
- Ta barna med på evaluering av hverdagen i barnehagen.
- Ofte dele barna inn i mindre grupper med voksen støtte. Små grupper gir nærhet og mulighet til gode samtaler, og vi vil kunne se hvert barn bedre og ta individuelle hensyn.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (jf. barnehageloven § 1).

Samarbeidet hjem – barnehage er av største betydning for barnas opplevelse av sin hverdag hos oss. Personalet og foreldre har sammen et ansvar for at Jarenga barnehage fortsatt skal være en god barnehage og for at vi skal kunne utvikle oss videre.

Denne kontakten skjer gjennom Samarbeidsutvalget (formelt organ) og AU, men like mye i planlagte eller spontane møter i hverdagen.

Det legges opp til halvårlige foreldresamtaler med pedagogisk leder på avdelingen.

I tilvenningsperioden skal nye foreldre bruke tiden sammen med sitt barn for å bli kjent med voksne og barn på egen avdeling. Å bli kjent med andres barn og være åpne for nye familier

motvirker utestenging og mobbing, og det fremmer gode vennskap og skaper trygghet for barna.

Miljøet på Jar og rundt nærskolene er aktivt og levende, med stor grad av muligheter for foreldredeltakelse. Vårt mål er at både ansatte og foreldre i Jarenga barnehage kan bidra til at alle barn får en god start, får venner og føler seg inkludert i nærmiljøet.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen («Rammeplanen»).

Små barn trenger stabile og sensitive voksne som er nærværende og engasjerte i hvert enkelt barn. Slik vil de fange opp nyansene i barnas uttrykk og fungering for å kunne anerkjenne deres behov.

I tilvenningsperioden deltar foreldrene mer aktivt ved å tilbringe hele dager på avdelingen gjennom den første uken og kanskje lenger ved behov. På denne måten blir barna trygge på det nye miljøet sammen med foreldrene, og foreldrene blir kjent med barnehagen rutiner, med personalet og de andre foreldrene og barna. Vi vet at en god innsats i starten av et barns barnehageliv er av største betydning for videre tilknytning og utvikling.

Vi arbeider for å skape gode og trygge rammer gjennom å

- Forberede foreldre før oppstart om viktigheten av en god tilvenningsperiode
- Være åpne for at foreldre kan bruke lang tid på tilvenning
- Dele barna i mindre grupper for at hvert barn skal bli sett og få mulighet til å medvirke i egen hverdag
- Sitte med barna på gulvet i lek og aktiviteter for å se deres behov og dele deres interesser.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når barnegrupper for høsten er satt starter barna med besøk til de respektive basene. Her får de møte de voksne og andre barna som går på basen, for å bli kjent og trygg. Dette gjør vi jevnlig før sommerferien, og på den måten er det ikke så skummelt å begynne på ny base etter ferien.

Fra barnehage til skole

Bærum kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole.

I tillegg til overgangsrutinene har Jarenga barnehage:

- Samarbeid med Jar skole (+andre skoler vi eventuelt sender barn til)
- Plan for aktiviteter og turer med førskolebarna felles og gruppevis gjennom året
- Eget informasjonsmøte for foreldrene i året før skolestart.
- Besøk på skolen og på SFO etter behov utover våren

MÅLET er å:

- Styrke og forberede hvert enkelt barn for overgangen til skolen
- Gi barnet en følelse av mestring – Jeg kan!
- Gi barnet gode opplevelser det siste året i barnehagen
- Styrke relasjonene i gruppen på tvers av avdelingene.

I «Løvegruppen» blir det turer, eksperimenter, leker og spill for å styrke språk og matematiske ferdigheter og for å gi barna muligheter til å knytte vennskapsbånd mot skolestart. I tillegg legges det stor vekt på praktiske ferdigheter og selvstendighet.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for (rammeplan, kap.4)

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten («Rammeplanen»).

I Jarenga bruker vi Basemøter for å planlegge aktiviteter og prosjekter vi vil gjøre sammen med barna. Pedagogene lager ukeplaner, månedsbrev og annet infoskriv som dere foreldrene får. Foreldre har daglig kontakt med ansatte på avdelingen, og vi ønsker en aktiv foreldregruppe som kommer med tanker og ideer de måtte ha.

Vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen («Rammeplanen»). Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Vi bruker ledermøter til å vurdere det pedagogiske arbeidet vårt, samt å planlegge for videre pedagogisk arbeid. Vi evaluerer i lederteam, MBM, personalmøter og planleggingsdager. Sistnevnte møter blir også brukt til felles aktuelle temaer for å holde oss faglig oppdatert.

Vi sender ut månedsbrev og -planer til foreldrene. De lages ut fra en felles mal på huset. Fordi vi arbeider ut fra barns medvirkning, er planene og tankene vi har, fleksible og åpne for

hva som «dukker opp.» Avdelingene lager mer detaljerte arbeidsplaner for de voksne. Evaluering av en måned ligger til grunn for neste måneds plan
Vi bruker bilder, tekst og barnas arbeider for å dokumentere det vi gjør for foreldre og barn. Dokumentasjonen som henges opp gir grunnlag for personalet til å reflektere underveis i prosessen, og den skal gi foreldrene innblikk i hva som opptar barna. Den skal være levende og lages i samarbeid med barna for å minne dem om hva vi arbeider med og samtidig inspirere til nye tanker og prosjekter.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn («Rammeplanen»).

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold («Rammeplanen»).

Rammeplanens syv fagområder er viktige «knagger» både i hverdagsaktiviteter og temaarbeid og er implementert i vårt daglige arbeid. Gjennom evaluering flere ganger i året (personal- og avdelingsmøter), sikrer vi at vi arbeider med alle fagområdene

- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Antall, rom og form
- Kunst, kultur og kreativitet

Kommunikasjon, språk og tekst
Nærmiljø og samfunn

Det er viktig at alle barn får leke, lære og oppleve mestring. Da må hverdag og aktiviteter være tilpasset alder og modenhet. Fordi de fleste barna møter barnehagen som ett- og toåringer, er det nødvendig at det er progresjon i tilbudet vi gir og at vi sørger for utfordringer for de ulike aldersgruppene både innen egen avdeling og på tvers i fellesskapet.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen